

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

นิตยา ฉายปรีชา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan, 1970 ,หน้า 147) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 108 คน และโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

จากอดีตจวบจนปัจจุบันเราพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเมืองการปกครอง เราสามารถเข้าถึงข้อมูล ต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ได้รับทราบ

ถึงข่าวสาร และพัฒนาการด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วเป็นปัจจุบัน มีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่ต้องเกี่ยวพันกับการใช้ชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลา และเป็นไปอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของคนที่ทั้งในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน รวมถึงด้านการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมโลกและสังคมไทย พิณสุดา สิริธรรังศรี (2552, หน้า 8-11) กล่าวว่า สังคมไทยจะเป็นสังคมแข่งขันที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาและการแข่งขัน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ องค์กรมีประสิทธิภาพมีการเรียนรู้ และแรงงานมีความรู้ (Knowledge worker) เทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการเรียนรู้ของมนุษย์มากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันหลักเบื้องต้นที่สำคัญในการอบรม และเผยแพร่ความรู้ จะต้องให้ความสำคัญ และตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งจะต้องปรับปรุงและพัฒนาองค์กรของตนให้ทันยุค ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา จึงจะสามารถดำรงตนให้เป็นแหล่งให้ความรู้ที่สำคัญ และมีคุณภาพได้อย่างยั่งยืนในอนาคต แต่จากผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ,2553, หน้า 4-6) พบว่าด้านคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมากที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสมศ. ในรอบแรก และพบว่าผลการเรียนในวิชาหลักได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และจากผลการประเมินของสมศ. รอบสอง พบว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 79.7 ได้มาตรฐานและร้อยละ 20.3 ต้องได้รับการพัฒนา ด้านการผลิตและพัฒนาครู ณาจารย์ ให้มีความรู้ ความสามารถและมีปริมาณเพียงพอ ที่ผ่านมามีปัญหาครูสอนไม่ตรงตามวุฒิและการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจังทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพียงพอ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ ซึ่งก็มีปัญหาในการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวมา โดยผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2 (รายงานการประจำปี,2559) พบว่า มีจุดที่ควรพัฒนาดังนี้ ด้านผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักได้แก่วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด แต่ควรพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหา

ความรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย ส่งเสริมกระบวนการคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนรู้ รักการเรียนรู้ ด้านครูและบุคลากร มีจุดที่ควรพัฒนา คือควรสร้างความรู้ความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติตามนโยบาย จุดเน้นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้ครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ใช้สื่อวัตกรรมการใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการสอนแบบ Active Learning ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อประกอบใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจใช้หลักวิธีในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ อันจะส่งผลในการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ก้าวทันกับยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วในสังคมปัจจุบันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามแนวคิดวินัย 5 ประการของ Peter M. Senge (1990, หน้า 3) ซึ่งประกอบด้วย ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) แบบแผนความคิด (Mental Models) การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) การคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน ใช้ ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, หน้า 147) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 108 คน และ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) 2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม เท่ากับ 0.974 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตอบแบบสอบถามโดยขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ช่วยเหลือในการแจกและเก็บแบบสอบถามระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็น รายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยค่า (t-test) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comparison) 5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้ 5.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) 5.2 หาค่าสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ร้อยละ 5.3 หาค่าความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) 5.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ใช้ t-test เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรเพียง 2 ตัว แต่ถ้าเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัว ใช้ One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นปลายเปิด

วิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. หาค่าสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
3. หาค่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรเพียง 2 ตัว และเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักขิกา ขจัดภัย (2556) ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีการรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักขิกา ขจัดภัย (2556) ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีการรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่ามีประเด็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสภาวะแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ส่งผลต่อสถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาทางบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งครูในโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ได้รับการอบรมและพัฒนาสมรรถนะใน

ด้านต่าง ๆ เพื่อให้ครูสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 หมวด 11 ได้กำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการระบบราชการ 2548 , หน้า ข-1) ส่งผลให้ครูในโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีลักษณะของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน บุญนา (2559) ศึกษาเรื่อง ลักษณะของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมาศ ลิทธิพันธ์ (2559) ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่าความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านความรอบรู้แห่งตน พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีความรอบรู้แห่งตนของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนบางกะปิ มีนโยบายสนับสนุนบุคลากรภายในองค์กรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และยังกระตุ้นใจให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ มีการพัฒนางานอยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรเป็นผู้มีความรอบรู้ในทักษะความรู้และความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้านให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ฝึกฝน ปฏิบัติและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต การพัฒนาศักยภาพของตนเองและการเรียนรู้ของบุคคลเป็นจุดเริ่มต้นขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (1996, หน้า 45) เสนอว่าลักษณะขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ต้องมีบุคลากรมีใจใฝ่เรียนรู้ (personal mastery) เป็นแรงจูงใจในการเพิ่ม ความสามารถของบุคคลเพื่อก้าวไปสู่ความเป็น

เลิศ หรือก้าวไปสู่ความชำนาญในด้านที่ตนเองถนัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของลักขิกา ขจัดภัย (2556) ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ได้แก่ด้านการเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้

ด้านที่ 2 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ร่วมของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนบางกะปิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน ไม่ใช่ข้อตกลงที่กำหนดโดยผู้บริหารเพียงอย่างเดียว มีการประชุมหารือกับบุคลากรภายในองค์กรอยู่เป็นประจำหากมีข้อขัดข้องจะนำปัญหาเหล่านั้นมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ทำให้องค์กรมีการพัฒนาศักยภาพทั้งตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธพงศ์ การสมเพียร (2559) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานกับพฤติกรรมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นานโยบายวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของหน่วยงานมาใช้ในการพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 3 ด้านแบบแผนความคิด พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีแบบแผนความคิดของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบางกะปิ สร้างค่านิยมให้กับบุคลากรของโรงเรียนบางกะปิให้เป็นผู้มีความคิดสติพิจารณาไตร่ตรองในการตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (1996, หน้า 45) เสนอว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย รูปแบบความคิดในใจ (mental model) เป็นความเชื่อหรือสมมติฐานที่ฝังลึกอยู่ในใจของบุคคล ความเชื่อหรือสมมติฐานดังกล่าวมีอิทธิพลต่อแนวทางการปฏิบัติหรือข้อบ่งชี้ต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รูปแบบความคิดในใจของบุคคลในองค์กรแห่งการเรียนรู้จะต้องมีรูปแบบในทางบวกที่ส่งเสริมการเรียนรู้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจิรา เติมรอด (2558) ศึกษาเรื่อง วินัยแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 3 (เพชรบุรี) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่า ปัจจัยสำคัญของวินัยแห่งการเรียนรู้ด้านแบบแผนความคิด โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า มุมมองที่เปิดกว้างที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือเชื่อว่าการจะดำเนินการเรื่องใด ๆ ควรมีเหตุผลรองรับการกระทำเสมอ อยู่ระดับมาก

ด้านที่ 4 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเรียนรู้เป็นทีมของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบางกะปิมีการส่งเสริมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเป็นทีม ร่วมกันตัดสินใจเปลี่ยนแปลง และพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bennett and O'Brien (1994, หน้า 77-79) กล่าวว่า องค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้จะมีการกระจายข้อมูลของข่าวสารองค์กรต้องได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร และการกระจายข้อมูลข่าวสารโดยใช้เทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการสื่อสารระหว่างสมาชิกในองค์กรง่ายขึ้น และสร้างความมั่นใจได้ว่าบุคลากรนำข้อมูลข่าวสารมาสะท้อนผลงานของตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิพรธน์ พิเชษฐศิริประภา (2558) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบหลักขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยตัวแปรด้านการเรียนรู้เป็นทีมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 ด้านการคิดเชิงระบบ พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการการคิดเชิงระบบของครูโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรของโรงเรียนบางกะปิ มีการนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงประสบการณ์การทำงานใหม่ผสมผสานกันแล้วนำมาใช้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และวางแผนปฏิบัติงานเป็นระบบ หากมีปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานจะมีการนำผลของการปฏิบัติงานมาประเมินผลเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นว่าความสำเร็จของสถานศึกษาเกิดขึ้นจากความร่วมมือกันของทุกฝ่ายในองค์กรและสอดคล้องกับงานวิจัยของลักขิกา ขจัดภัย (2556) ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าอยู่ในระดับมากได้แก่ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาผู้บริหารของโรงเรียนบางกะปิให้ความสำคัญกับครูทุกคน สนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาตนเอง ฝึกอบรมความรู้ใหม่ ๆ การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งงานเป็นไปตามความสามารถ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ มีความเท่าเทียมกันทั้งในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ

ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจึงทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรธิดา เมฆวาท(2559) ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครเดช รูปสูง (2558) ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 11 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการศึกษาพบว่า ครูแม้จะมีเพศที่แตกต่างกันแต่ในการปฏิบัติงานในองค์กรต่างก็อยู่ในบริบทและทรัพยากรแบบเดียวกันจึงมีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 11 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลต่อการพัฒนาทางความคิด ทำให้มีมุมมองต่อเรื่องต่างๆ ได้อย่างละเอียดรอบคอบมีความเข้าใจในเรื่องที่ซับซ้อนได้เป็นอย่างดี ครูที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จึงมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีได้รับการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นยังมีแบบแผนความคิดที่มากขึ้นด้วย ซึ่งแบบแผนความคิดนี้เป็นทุนทางปัญญาผู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามากก็จะมีทุนทางปัญญานี้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยสุนันท์ นิลพวง (2558) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีผลต่อแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริธัญญา สระ(2557) ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความเข้าใจถึงการปฏิบัติสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนบางกะปิมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องทั้งในปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งสามารถสร้างกระบวนการการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การปฏิบัติงานมากหรือน้อย จึงมีความคิดต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน บุญนา (2559) ศึกษาเรื่องลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษยมาส สิทธิพันธ์(2559) ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้และความสามารถในการทำวิจัย เพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมชี้แจงให้กับครูและบุคลากรทุกระดับงานมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาตรงกันเพื่อให้ทุกคนได้มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบมีการวางแผนการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเพื่อสร้างแบบแผนความคิดที่ถูกต้องให้กับครูและบุคลากร
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้องค์กรเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ครูและบุคลากรในสถานศึกษายอมรับความรู้ความสามารถซึ่งกันและกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ
- 2.2 ควรขยายกลุ่มประชากรให้มีความหลากหลายมากขึ้นเป็นขยายแนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น
- 2.3 ควรศึกษาต่อยอดงานวิจัยให้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพหาข้อมูลเชิงลึกเพื่อพัฒนารูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบางกะปิ

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา อุดม.(2559). การพัฒนายุทธศาสตร์องค์กรแห่งการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. คุยฉินิพนธ์ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนารัพยากรรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐาปนีย์ เปรียญกุล.(2556). องค์กรแห่งการเรียนรู้ในตำบลโลกสะอาด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญฉัช สีขาว.(2559). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุษยมาส ลิทธิพันธ์. (2559). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธิดา เมฆวทัต.(2559). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2552). รายงานการวิจัย เรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดีการพิมพ์
- ไพลิน บุญนา. (2559). ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ยุทธพงศ์ การสมเพียร.(2559). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานกับพฤติกรรมการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งศรี บัณฑิต.(2558). การพัฒนาองค์กรเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษา
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รุชดี สันนะกิจ.(2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ลักขิกา ขจัดภัย.(2556). การรับรู้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย์,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วชิ สมทบ.(2558). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.การค้นคว้าอิสระครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศิริัญญา สระ.(2557).ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุนันท์ นิลพวง.(2558). แนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ใน
มุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อักรเดช รูปสูง.(2558). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาที่ 11 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต7. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยนครราชสีมา.